

Sygn. akt VII U 1135/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz

Protokolant: sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 29 grudnia 2015r., znak: (...)

postanawia:

1. odrzucić odwołanie,
2. nie obciąża ubezpieczonej M. D. zwrotem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2015 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że M. D. zamieszkała przy ul. (...) w W. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od dnia 1 lipca 2012 roku do dnia 2 marca 2015 roku.

W dniu 27 kwietnia 2016 roku M. D. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 29 grudnia 2015 roku nr (...).

W uzasadnieniu odwołania skarżąca podniosła, iż nie wiedziała o wydaniu decyzji z dnia 29 grudnia 2015 roku, albowiem w związku z koniecznością sprawowania poza swoim miejscem zamieszkania opieki nad chorą matką, nie miała możliwości odbioru korespondencji nadesłanej przez organ rentowy. Odwołująca podkreśliła, że zawsze po powrocie do domu, udaje się na pocztę w celu odbioru korespondencji i jedynie raz podczas wizyty na poczcie otrzymała informację, iż korespondencja została z powrotem odesłana do nadawcy. Odwołująca podniosła, iż nie wiedziała, iż odesłana przesyłka była do niej kierowana przez organ rentowy ZUS Oddział w S.. M. D. dodała, iż o fakcie wydania decyzji dowiedziała się dopiero w dniu 18 kwietnia 2016 roku, po kolejnym powrocie z opieki sprawowanej nad matką. Wówczas na podstawie korespondencji ZUS powzięła informację o sporządzeniu dokumentów rozliczeniowych (...)

w związku z prawomocną decyzją z dnia 29 grudnia 2015 roku. Odwołująca podkreśliła, iż na skutek informacji otrzymanych w kwietniowym piśmie organu rentowego niezwłocznie udała się do Oddziału ZUS w S., gdzie odebrała decyzję z dnia 29 grudnia 2015 roku. W ocenie skarżącej, przekroczenie terminu do złożenia niniejszego odwołania od decyzji z dnia 29 grudnia 2015 roku nie było nadmierne i nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych, w związku z tym M. D. wniosła o rozpoznanie jej odwołania. W treści odwołania odwołująca zaakcentowała okoliczność, iż w spornym okresie ujętym w zaskarżonej decyzji, świadczyła pracę na podstawie zarówno umowy o pracę, umowy zlecenia, a także samodzielnie prowadziła działalność gospodarczą, co wbrew stanowisku organu rentowego skutkowało zbiegiem tytułów do ubezpieczenia (odwołanie k. 2-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., w odpowiedzi na odwołanie wniosł o odrzucenie odwołania na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy podkreślił, iż przy zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego, ubezpieczona M. D. była poinformowana o konieczności zawiadomienia organu o każdej zmianie adresu w toku postępowania oraz o tym, że zaniedbanie tego obowiązku spowoduje uznanie kierowanych do niej pism za skuteczne doręczenie pod dotychczasowym adresem. Zdaniem organu rentowego, odwołująca zbagatelizowała pouczenie organu rentowego. Mając na uwadze powyższe, organ rentowy stał na stanowisku, iż odwołująca przekroczyła termin do złożenia odwołania od decyzji z dnia 29 grudnia 2015 roku w sposób nadmierny i odwołanie skarżącej jako takie winno podlegać odrzuceniu (odpowiedź na odwołanie k. 6-8 a.s.).

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Pismem z dnia 10 listopada 2015 roku organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zawiadomił M. D. zamieszkałą przy ul. (...), 04-022 w W. o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia przez ubezpieczoną pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą (...) M. D. NIP: (...), od 1 lipca 2012 roku. M. D. odebrała korespondencję w dniu 16 listopada 2015 roku. W treści zawiadomienia organ rentowy poinformował ubezpieczoną, iż zgodnie z przepisem art. 41 k.p.a. w toku postępowania strony oraz przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ rentowy o każdej zmianie swego adresu. W razie zaś zaniedbania tego obowiązku, doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem będzie miało skutek prawny (akta rentowe k. nienumerowana).

Zawiadomieniem z dnia 15 grudnia 2015 roku organ rentowy poinformował M. D., iż prowadzone postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym zostało zakończone. Ubezpieczona nie odebrała korespondencji. Przesyłka powróciła do organu rentowego z adnotacją – nie podjęto w terminie (dokumentacja akt rentowych k. nienumerowana).

W dniu 29 grudnia 2015 roku organ rentowy wydał decyzję nr (...), na mocy której stwierdził, iż M. D. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od dnia 1 lipca 2012 roku do dnia 2 marca 2015 roku. Decyzja została przekazana do wysłania 30 grudnia 2015 roku (decyzja, dokumentacja akt rentowych k. nienumerowana).

Ubezpieczona nie odebrała decyzji organu rentowego albowiem w dniu doręczenia korespondencji, przebywała poza miejscem zamieszkania (okoliczność bezsporna).

Pismem z dnia 5 kwietnia 2016 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował M. D., iż uporządkował z urzędu okresy podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz sporządził z urzędu dokumenty rozliczeniowe

(...) za miesiące od lipca 2012 roku do lutego 2016 roku. Informacja została przekazana do wysłania w dniu 5 kwietnia 2016 roku,
a ubezpieczona odebrała tę korespondencję (okoliczność bezsporna).

Następnie w dniu 18 kwietnia 2016 roku, ubezpieczona udała się osobiście do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. i złożyła wniosek o wydanie odpisu decyzji z dnia 29 grudnia 2015 roku. W tym samym dniu, ubezpieczona odebrała w Oddziale ZUS decyzję z dnia 29 grudnia 2015 roku (dokumentacja akt rentowych k. nienumerowana).

W dniu 27 kwietnia 2016 roku ubezpieczona złożyła odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 29 grudnia 2015 roku, inicjując tym samym niniejsze postępowanie odwoławcze, zarejestrowane pod sygnaturą akt VII U 1135/16.

W dniu doręczenia decyzji z dnia 29 grudnia 2016 roku odwołująca przebywała we W., gdzie sprawowała opiekę nad chorą matką. Odwołująca w różnych okresach czasu przebywała we W. i nie poinformowała organu rentowego o zmianie miejsca pobytu (zeznania odwołującej k. 27-28 a.s nagranie 00:01:54).

Odwołująca wniosła ostatecznie o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu w okresie wskazanym w decyzji z dnia 29 grudnia 2015 roku (k. 27 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumentację akt rentowych, akta sądowe zgromadzone w niniejszym postępowaniu odwoławczym, a także na podstawie dowodu osobowego w postaci zeznań odwołującej. W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy w postaci dokumentów, jak również zeznań odwołującej wzajemnie ze sobą korespondował, był wewnętrznie spójny i logiczny. Dowody zgromadzone w sprawie nie były kwestionowane w zakresie

ich autentyczności przez żadną ze stron postępowania, toteż Sąd uznał je za wiarygodności i doszedł do przekonania, że mogą stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie M. D. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 29 grudnia 2015 roku podlega odrzuceniu na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż odwołanie osoby ubezpieczonej od decyzji organu rentowego inicjuje postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy niezwłocznie przesyła odwołanie wraz z aktami sprawy właściwemu sądowi. Ustawowy termin do wniesienia odwołania, zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c., wynosi jeden miesiąc od dnia doręczenia odwołującemu odpisu decyzji. Odwołanie złożone z uchybieniem terminu podlega odrzuceniu. W niniejszej sprawie akta zostały przekazane według właściwości miejscowej postanowieniem Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 17 czerwca 2016 roku w sprawie IV U 445/16.

Konsekwencją niedotrzymania powyższego terminu jest stosownie do treści art. 477⁹ § 3 k.p.c.- obligatoryjne odrzucenie odwołania. Odstąpienie zaś od odrzucenia odwołania dopuszczalne jest jedynie przy kumulatywnym zaistnieniu dwóch przesłanek, tj. w sytuacji gdy przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz gdy nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego. Konieczność wykazania istnienia przesłanek spoczywa na wnoszącym odwołanie.

Jak wynika z akt organu rentowego, zaskarżona decyzja została wydana w dniu 29 grudnia 2015 roku. Decyzja została doręczona odwołującej na adres będący adresem zamieszkania ubezpieczonej będący w dyspozycji organu rentowego. Z odwołaniem od tej decyzji ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dopiero w dniu 27 kwietnia 2016 roku. Nie ulega zatem wątpliwości, że nastąpiło to po upływie terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c.

W orzecznictwie podkreśla się, że Sąd z urzędu, w trakcie wstępnego badania sprawy, dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma dyskrecyjną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz że nastąpiło

z przyczyn niezależnych od skarżącego. Stosownie do oceny tych okoliczności, odwołanie odrzuca albo nadaje mu bieg (vide: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 29 października 1999 r. w sprawie II UKN 588/99, z dnia 1 czerwca 2010 r., w sprawie II UK 404/09).

Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 marca 2006 r., III UK 168/05 podnosząc, że ocena czy przekroczenie terminu było nadmierne i czy przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego, jest pozostawione uznaniu sądu. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy podkreślił, iż sąd nie odrzuci odwołania od decyzji organu rentowego

na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. tylko wówczas, gdy bezspornie stwierdzi, że przekroczenie ustawowego terminu nie jest nadmierne i że nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego.

W pozostałych wypadkach jest obowiązany odrzucić odwołanie. Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 11 kwietnia 2014 r., w sprawie III AUa 31/14 zajął natomiast stanowisko,

że wymienione w art. 477⁹ § 3 k.p.c. przesłanki przyjęcia i rozpoznania odwołania mimo jego złożenia po upływie terminu muszą wystąpić łącznie. Zatem opóźnienie nie może być nadmierne i jednocześnie nie może wystąpić z przyczyn zależnych od odwołującego.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że złożenie przez ubezpieczoną odwołania od zaskarżonej decyzji ponad 4 miesiąca po dniu doręczenia tej decyzji było nadmierne. Sąd Okręgowy uznał nadto, iż opóźnienie to nastąpiło z przyczyn zależnych od samej odwołującej.

W niniejszej sprawie odwołująca pismem z dnia 10 listopada 2015 roku została bowiem poinformowana o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Pismo to zostało jej skutecznie doręczone w dniu 16 listopada 2015 r. Na pismo to odwołująca jednak nie odpowiedziała, a także nie poinformowała organu rentowego o okresowej zmianie miejsca zamieszkania z uwagi na chorobę matki konieczność opieki nad nią. Przyjąć zatem należy, iż świadomie bądź przez niedochowanie zwykłej staranności zrezygnowała z możliwości wykazania, że wystąpienie z odwołaniem od zaskarżonej decyzji dopiero w dniu 27 kwietnia 2016 r. było wynikiem okoliczności od niej niezależnych. Sąd Okręgowy uznał, iż w niniejszej sprawie, nie można przyjąć, że ubezpieczona przekroczyła termin ustawy z powodów, na które nie miała żadnego wpływu. Zdaniem tutejszego Sądu odwołująca powinna we własnym interesie poinformować ZUS Oddział w S. o czasowym przebywaniu we W. jako drugiego adresu do doręczeń, w związku ze sprawowaniem opieki nad chorą matką. Należy zauważyć, iż odwołująca była poinformowana o spoczywającym na niej obowiązku zawiadomienia organu rentowego o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania. Ubezpieczona nie spełniła ciążącego na niej obowiązku i nie udowodniła żadnych okoliczności, które uzasadniałyby złożenie odwołania z opóźnieniem. W takiej sytuacji, odwołanie M. D. od decyzji ZUS Oddział w S. z dnia 29 grudnia 2015 r. należało odrzucić.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia w punkcie 1

na podstawie na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 oraz 102 k.p.c. – odstępując od obciążania ubezpieczonej kosztami zastępstwa procesowego należnymi stronie wygrywającej postępowanie w sprawie- tj. organowi rentowemu, albowiem nakład pracy pełnomocnika organu rentowego był niewielki, pełnomocnik nie stawiał się na rozprawę co uzasadniało odstąpienie od obciążania ubezpieczonej obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.